Avalik huvi, kaalukas avalik huvi ja ülekaalukas avalik huvi korrakaitseseaduses – kuidas kaaluda avalikku huvi?[1]

Chris Eljas
Sisekaitseakadeemia politsei- ja piirivalvekolledži
süüteomenetluse õppetooli vanemlektor

Avalikku huvi on peetud üheks enim tuntud määratlemata õigusmõisteks,[2] mida ei ole võimalik ammendavalt defineerida selle kõrge abstraktsusastme ja kontekstirelevantsuse tõttu.[3] Ka praeguse artikli eesmärk ei ole avaliku huvi selgepiirilise määratluseni jõudmine,[4] vaid seaduse rakendamisest tulenev vajadus peatuda avaliku huvi kaalukuse sisustamisel.

Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE)[5] kohaselt peab seaduse keel olema selge, ühetähenduslik ja täpne, ühe ja sama mõtte edasiandmisel tuleb vältida eri väljendite kasutamist ning sünonüümide kasutamine ei ole lubatud (HÕNTE § 15 lg 2). Õigustloova akti keele ja stiili eripärast lähtuvalt tuleb selle sõnastamisel arvestada adekvaatsuse, lakoonilisuse, trafaretsuse ja üldarusaadavuse põhimõtetega.[6] Just trafaretsuse nõue kannab endas ootust, et sama mõtet tuleb väljendada alati võimalikult samas sõnastuses ja sama mõiste tähistamiseks kasutada sama terminit.[7] See võimaldab vältida olukordi, kus erinevusi hakatakse otsima sealt, kus neid akti andja mõtte kohaselt ei ole.[8] Seega võiks ka siinse teemapüstituse puhul võtta lähtekohaks eelduse, et kui seadusandja on kasutanud ühe ja sama seaduse raames termineid *avalik huvi*, *kaalukas avalik huvi* ja *ülekaalukas avalik huvi*, siis peaksid need olema eri tähendusega.

---

[1] Artikkel põhineb Sisekaitseakadeemia 15.01.2025 korraldatud konverentsil „KORRAKAITSESEADUS 10 – PRO BONO PUBLICO. Avalikkuse hüvanguks – kas korrakaitseseadus on aidanud meil saada karistajast abistajaks?“ peetud ettekandel „Mõned tekkinud küsimused avaliku huvi kaalukuse hindamisel. Kes kaalub ja kui palju kaalub avalik huvi?“.

[2] **N. Parrest.** Õigusselgusest õiguskantsleri töös. – Õiguskeel 2008, nr 1, lk 2.

[3] **J. Juksaar.** Ajakirjandusvabaduse piiramine kriminaalmenetluse huvide kaitsmiseks Eesi Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi võrdluses. Magistritöö. Tartu Ülikooli õigusteaduskond, 2023, lk 43; **K. Ikkonen.** Avalik huvi kui määratlemata õigusmõiste. – Juridica 2005, nr 3, lk 187–199.

[4] Avaliku huvi määratluse osas vaata nt **G. Keppi.** 2024. Avalik huvi, avalikkuse huvi ja isikuandmete kaitse. – Juridica 2024, nr 4, lk 297–303; **J. Juksaar** (viide 3), lk 43; **A. Jõks.** Ülekaalukas avalik huvi. Kuku raadio: Sihik. 2023; **Õiguskantsler.** Arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-21-18, 2021, lk 5 (p 22); **R. Aidnik.** Riigi eriplaneering ja sellega kaasnevad mõjud kohalikele omavalitsustele ja puudutatud isikutele. Magistritöö. Tartu Ülikooli õigusteaduskond, 2019, lk 25–27; **K. Kokk**. Üldplaneeringu muutmine detailplaneeringuga – kehtiv õigus versus kohalike omavalitsuste halduspraktika. Magistritöö. Tartu Ülikooli õigusteaduskond, 2019, lk 36; **Õiguskantsler.** Avalik huvi, avalik lubadus ja sõnamurdlikkus. Energia aastakonverents 2018; **J. Jäätma**. Ohutõrjeõigus politsei- ja korrakaitseõiguses: kooskõla põhiseadusega. Doktoritöö. Tartu Ülikooli õigusteaduskond, 2015, lk 50–51; **A. Kukk.** Avaliku huvi mõiste sisustamisest karistusseadustikus ja kriminaalmenetluses. Magistritöö. Tartu Ülikooli õigusteaduskond, 2014, lk 17–24; **S. Tammer.** Kujutis kui tegelikult kaitstav õigushüve. – Juridica 2011, nr 9, lk 657–658; Korrakaitseseaduse eelnõu (XI Riigikogu 49 SE) seletuskiri, lk 21; **A. Kalbus.** Avalik huvi ettevõtlusvabaduse piiramise alusena. – Juridica 2003, nr 6, lk 373–374; **K. Ikkonen** (viide 3), lk 187–199; **K. Merusk.** Avalik-õiguslik juriidiline isik avaliku halduse organisatsioonis. – Juridica 1996, nr 4, lk 174–178.

[5] Vabariigi Valitsuse 22.12.2011 määrus nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ (RT I, 23.09.2026, 10).

[6] Normitehnika käsiraamat, lk 40–41.

[7] Sealsamas, lk 41.

[8] Sealsamas, lk 41.

Korrakaitseseadusest (KorS)[9] leiab nii *avaliku huvi*, *kaaluka avaliku huvi* kui ka *ülekaaluka avaliku huvi*. Tuleb kohe märkida, et see ei ole omane üksnes korrakaitseseadusele – kõnealused terminid on kasutusel ka mitmes teises seaduses.[10] Teemakäsitluse muudab aga veelgi huvitavamaks asjaolu, et lisaks *kaalukale avalikule huvile* ja *ülekaalukale avalikule huvile* on Eesti seadustes kasutatud ka termineid *oluline avalik huvi* ja *piisav avalik huvi*,[11] mõnes seaduses isegi kõiki eespool nimetatuid.[12] Seega võib ettevaatlikult järeldada, et teemapüstitus võib kõnetada laiematki lugejaskonda, kuid usutavasti on probleemi olemuseni võimalik jõuda ka korrakaitseseaduse näitel.

Avalik huvi. Korrakaitseseadus defineerib *avalikku korda* kui ühiskonna seisundit, milles on tagatud õigusnormide järgimine ning õigushüvede ja isikute subjektiivsete õiguste kaitstus (KorS § 4 lg 1). Samas on korrakaitseseaduse kohaselt eraõiguse normide järgimine ja isiku subjektiivsete õiguste ning õigushüvede kaitstus avaliku korra osa niivõrd, kuivõrd kohtulikku õiguskaitset ei ole võimalik õigel ajal saada ja ilma korrakaitseorgani sekkumiseta ei ole õiguse realiseerimine võimalik või on oluliselt raskendatud ning kui ohu tõrjumine on *avalikes huvides* (KorS § 4 lg 2). Avalik huvi kui meetme kohaldamise aluse osa on sätestatud ka vallasasja hoiule võtmise sätetes – politsei või seaduses sätestatud juhul muu korrakaitseorgan võib võtta vallasasja hoiule asja omaniku või valdaja kaitseks asja kaotamise, hävimise või olulise kahjustamise vahetu ohu eest, kui samal ajal on ohus avalik huvi (KorS § 52 lg 1 p 2).

Kaalukas avalik huvi. Teavitamise regulatsioon sisaldab viidet kaalukale avaliku huvile – kui korrakaitseorgan on teavitanud avalikkust või isikut ohukahtlusest ning see ohukahtlus ei ole osutunud põhjendatuks, peab korrakaitseorgan avaldama samas vormis ja mahus teate ohu puudumise kohta, kui seda nõuab isik, kelle õigusi teavitamisega kahjustati või kui selleks on kaalukas avalik huvi (KorS § 26 lg 3).[13]

Ülekaalukas avalik huvi. Ülekaalukat avalikku huvi on nimetatud viibimiskeelu ühe kohaldamise alusena: politsei või seaduses sätestatud juhul muu korrakaitseorgan võib ajutiselt keelata isiku viibimise teatud isiku läheduses või teatud kohas, kohustada teda selle isiku

[9] Korrakaitseseadus (RT I, 09.07.2026, 55).

[10] **Kaaluka avaliku huvi** osas vt nt isikut tõendavate dokumentide seadus (RT I, 30.06.2026, 53), keskkonnaseadustiku üldosa seadus (RT I, 09.07.2026, 21), kohtute seadus (RT I, 11.07.2026, 50), lepitusseadus (RT I, 14.03.2025, 3), riigilõivuseadus (RT I, 11.07.2026, 166). **Ülekaaluka avaliku huvi** osas vt nt energiamajanduse korralduse seadus (RT I, 03.07.2026, 21), haldusmenetluse seadus (RT I, 06.07.2023, 31), halduskohtumenetluse seadustik (RT I, 03.06.2026, 67), isikuandmete kaitse seadus (RT I, 30.06.2026, 52), keskkonnaseadustiku üldosa seadus (RT I, 09.07.2026, 21), kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (RT I, 06.07.2023, 41), kriminaalmenetluse seadustik (RT I, 11.07.2026, 79), maapõueseadus (RT I, 12.05.2026, 42), planeerimisseadus (RT I, 09.07.2026, 75), riigi õigusabi seadus (RT I, 03.06.2026, 35), strateegilise kauba seadus (RT I, 07.05.2025, 8), tsiviilkohtumenetluse seadustik (RT I, 20.06.2026, 21), veeseadus (RT I, 11.07.2026, 69), välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadus (RT I, 03.06.2026, 34).

[11] **Olulise avaliku huvi** osas vt nt halduskohtumenetluse seadustik (RT I, 03.06.2026, 67), jäätmeseadus (RT I, 12.05.2026, 33), kalandusturu korraldamise seadus (RT I, 26.09.2023, 2), keskkonnaseadustiku üldosa seadus (RT I, 09.07.2026, 21), maapõueseadus (RT I, 12.05.2026, 42), pankrotiseadus (RT I, 11.11.2025, 12), tsiviilkohtumenetluse seadustik (RT I, 20.06.2026, 21), õiguskantsleri seadus (RT I, 30.06.2026, 112). **Piisava avaliku huvi** osas vt nt keskkonnaseadustiku üldosa seadus (RT I, 09.07.2026, 21).

[12] Vt keskkonnaseadustiku üldosa seadus (RT I, 09.07.2026, 21): kaalukas avalik huvi (§ 25 lg 4), oluline avalik huvi (§ 59 lg 5 p 1), piisav avalik huvi (§ 47 lg 2, § 48 lg 2, § 58 lg 3), ülekaalukas avalik huvi (§ 39 lg 1).

[13] Vt ka korrakaitseseaduse 5. ptk „Vahetu sund" – *kaalukas* hüve.

lähedusest või sellest kohast lahkuma või isikule või kohale teatud kaugusele lähenemisest hoiduma *ülekaaluka avaliku huvi* kaitseks (KorS § 44 lg 1 p 2). Samuti on ülekaalukas avalik huvi nimetatud avaliku koosoleku aja või koha muutmise regulatsioonis: prefekt võib kohustada koosoleku korraldajat muutma koosoleku pidamise aega või kohta, kui on *ülekaalukas avalik huvi* korraldada samas kohas samal ajal teine avalik kogunemine ning mitut avalikku kogunemist samal ajal selles kohas pidada ei ole võimalik (KorS § 69 lg 1 p 1).

Sellest järeldub, et korrakaitseseaduse alusel tegutseva ametiisiku ülesandeks on hinnata avaliku huvi olemasolu ja selle kaalukust ehk ametiisik peab olema valmis hindama avaliku huvi, kaaluka avaliku huvi või ülekaaluka avaliku huvi olemasolu või selle puudumist konkreetses elulises olukorras. Seega on vaja lahendada küsimus, millistel juhtudel on ohu tõrjumine avalikes huvides, et eraõiguse normide järgimine ja isiku subjektiivsete õiguste ning õigushüvede kaitstus oleks avaliku korra osa. Millistel juhtudel saab öelda, et ohus on avalik huvi ja vallasasja hoiule võtmine on õigustatud? Millal on tegemist aga kaaluka avaliku huviga, mil korrakaitseorgan peab avaldama teate selle kohta, et varem avalikkusele või asjaomasele isikule teatavaks tehtud ohukahtlus ei osutunud põhjendatuks? Ja millistel juhtudel on võimalik öelda, et esineb ülekaalukas avalik huvi viibimiskeelu kohaldamiseks või avaliku koosoleku pidamise aja või koha muutmiseks?

Eesti Keele Instituudi kodulehel on märgitud, et igal erialal on oma terminivara ning iga eriala töötab välja oma mõistesüsteemi.[14; 15] Terminoloogia olulisimaks põhimõtteks peetakse seda, et iga termin peaks olema võimalikult selge, täpne, ühemõtteline ja tähistama järjekindlalt ühtainust mõistet.[16] Kahtlemata tuleb nõustuda sellega, et õigusaktides on sõnadel eriline kaal, sest need loovad õiguslikke tagajärgi.[17] Õigusaktide mõistmise kontekstis on tabavalt öeldud, et „mida parem tööriist, seda täpsem töö“.[18] Seaduse rakendamise vaates on see samuti oluline, kuna seadusandja tahte selgus aitab tagada inimeste ühetaolise kohtlemise.[19] Kuid ka seadusandja peab aeg-ajalt õigusaktides kasutama „isemoodi sõnu – suuri ja ümmargusi“.[20; 21] Nendeks on määratlemata õigusmõisted, mille puhul on ilmekalt viidatud sellele, et just ametnik on see, kes peab nendest ümmargustest asjadest nurgelise reaalsuse välja tahuma.[22]

---

[14] EKI teatmik. Eesti õigekeelsuskäsiraamat. Mis on Sõnaveeb?

[15] Samas on viidatud ka sellele, et õigusvalkonnnal puudub seni oma terminibaas ja kuigi õiguskeelega tegelejad saavad toetuda ka üldkeele sõnaraamatule ja osaliselt ka EKI terminibaasile Esterm, ei ole see parim lahendus – õiguskeel vajab kokkulepitud mõisteid ja termineid ning õiguskeele terminibaasi. Vt **M. Langemets.** Erialakeel ja üldkeel, kes neid jõuaks lahuta. – Õiguskeel 2025, nr 4, lk 7–8.

[16] Eesti Kultuuriseltside Ühendus. Kuidas oskame oskuskeelt?; vt ka **P. Nemvalts.** Mõistestik korda, terminivara otstarbekaks. – Sirp 2017.

[17] **M. Koik.** Kas seaduskeel saab olla korraga lakooniline ja trafaretne? – Õiguskeel 2024, nr 1, lk 2; **M. Koik.** Lakooniline ja loogiline, kuid samas trafaretne seaduskeel – on see võimalik? – Eesti Keeletoimetajate Liidu Aastaraamat, 2021, lk 29.

[18] **P. Nemvalts.** Õigus mõista õigusakte. – Õiguskeel 2007, nr 1, lk 16.

[19] **H. Sepp.** Õigus ja keel. – Õiguskeel 2017, nr 1, lk 3.

[20] Sealsamas, lk 3.

[21] Ka Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika kohaselt on vältimatu, et paljud seadused on sõnastatud, kasutades termineid, mis on suuremal või vähemal määral ähmased ning mille tõlgendamine ja kohaldamine on praktika küsimus – vt Riigikohtu 31.03.2011 otsuse nr 3-4-1-19-10 p 40; Euroopa Inimõiguste Kohtu täiskogu 26. aprilli 1979. a otsuse nr 6538/74: Sunday Times *vs*. Ühendkuningriik, p 49.

[22] **H. Sepp** (viide 19), lk 3.

Kui õigusnorm piiritleb õiguslike tagajärgede eeldused, st abstraktsed koosseisulised tunnused väga üldiselt, on tegemist määratlemata õigusmõistega.[23] Avalik huvi, kaalukas avalik huvi ja ülekaalukas avalik huvi on määratlemata õigusmõisted. Erialakirjanduses on märgitud, et määratlemata õigusmõistele ei saa anda ammendavat definitsiooni, küll aga on võimalik seda defineerimise asemel kirjeldada.[24] Sellise õigusmõiste sisustamine on oma olemuselt õigusnormi tõlgendamise küsimus. Teoreetiliseks lähtekohaks on siin peetud seda, et kuna määratlemata õigusmõiste kuulub õigusnormi koosseisu, siis eeldab ka sellise normi rakendamine tõlgendamist.[25] Tõlgendamise abil muudab tõlgendaja tema jaoks probleeme tekitava õigusnormi teksti arusaadavaks.[26] Määratlemata õigusmõistete probleemiks on aga peetud just nende tunnetuslikkust – nende rakendamine üksikjuhtudel eeldab väärtushinnangut ja tihti ka tuleviku prognoosi.[27]

Määratlemata õigusmõistete kasutamist peetakse õigusloomes tavaliseks normitehniliseks võtteks.[28] Riigikohtu praktika kohaselt on määratlemata õigusmõiste õigustehniline vahend, mille puhul seadusandja loobub seaduses detailsete ettekirjutuste andmisest ja delegeerib normi täpsustamise seaduse rakendajale.[29] Riigikohus on märkinud, et põhiõiguste riiveid võimaldavate normide selgusele ei pruugi alati tulla kasuks ulatuslik määratlemata õigusmõistete kasutamine. Samas aga ei välista õigusselguse põhimõte nende kasutamist.[30]

Kuivõrd määratlemata õigusmõistel iseseisvalt puudub kindlalt mõõdetav materiaalne sisu, tuleb seaduse kohaldajal hinnata kõiki elulisi asjaolusid kogumis ja anda neile õigusmõistele sisu iga üksikjuhtumi puhul.[31] See tähendab, et enne määratlemata õigusmõistet sisaldava normi rakendamist tuleb sellele mõistele anda piirid, mõõdetavad tunnused, et seda oleks võimalik seostada konkreetsete eluliste asjaoludega.[32] Kuigi erialakirjanduses on peetud võimalikuks ka seda, et teatud piirides on võimalik otsustada ka määratlemata õigusmõiste sisustamine tüüpilistel juhtudel, ei vabasta see seaduse rakendajat selle sisustamisest igal üksikjuhtumil.[33]

Kuidas siis hinnata seda, kas avalik huvi on *kaalukas* või *ülekaalukas*? Üldkeeles ei ole need kaks omadussõna sünonüümid. Eesti õigekeelsussõnaraamatu ja Sõnaveebi kohaselt on sõna *kaalukas* sünonüümiks *tõsine* ning sarnase tähendusega on sõnad *mõjukas*, *mõjuv*, *kaaluv*,

[23] **I. Jürgen.** Materiaalõiguse ebaõige kohaldamine kui kohtuotsuse kassatsiooni korras tühistamise alus kriminaalmenetluses. – Juridica 2004, nr 1, lk 34; **K. Merusk.** Administratsiooni diskretsioon ja selle kohtulik kontroll. Tallinn: Juura, 1997, lk 70.
[24] **K. Ikkonen** (viide 3), lk 188.
[25] Riigikohtu 12.12.2017 otsuse nr 3-11-1355/319 p 24.1; vt ka **V. Saarmets.** Viivitamata mõistliku aja jooksul. – Õiguskeel 2002, nr 1, lk 28; **K. Merusk** (viide 23), lk 71–73.
[26] **R. Narits.** Õiguse entsüklopeedia. 2. tr. Tallinn: Juura, 2007, lk 145.
[27] **K. Ikkonen** (viide 3), lk 187; **H. Maurer.** Haldusõigus. Üdosa. 14. tr. Tallinn: Juura, 2004, lk 90; **K. Merusk** (viide 23), lk 73.
[28] **U. Lõhmus.** Põhiseaduslik õigusselguse põhimõte. – Õiguskeel 2015, nr 4, lk 3.
[29] Vt nt Riigikohtu 14.03.2011 otsuse nr 3-3-1-87-10 p 16; Riigikohtu 26.11.2007 otsuse nr 3-4-1-18-07 p 29; Riigikohtu 13.06.2005 otsuse nr 3-4-1-5-05 p 16.
[30] Vt nt Riigikohtu 31.10.2022 otsuse nr 5-22-4/13 p 63; Riigikohtu 19.12.2019 otsuse nr 5-19-38/15 p 71; Riigikohtu 18.01.2019 otsuse nr 5-18-4/10 p 62; Riigikohtu 31.03.2011 otsuse nr 3-4-1-19-10 p 40.
[31] **V. Saarmets** (viide 25), lk 25.
[32] **I. Jürgen** (viide 23), lk 34; **A. Kukk** (viide 4), lk 8; **K. Merusk** (viide 23), lk 68.
[33] **A. Kukk** (viide 4), lk 8; **V. Saarmets** (viide 25), lk 28.

tähtis, *oluline*. Näitena on toodud ’kaalukas kandam, kaalukas põhjus, kaalukas argument, kaalukas võistlus’.[34] Ülekaaluka tähenduseks on märgitud ’millegi poolest teistest üle olev, (teistega võrreldes) suure enamuse, üleolekuga (nt võistlustel, valimistel)’, näitena on toodud ’ülekaalukas võit, ülekaalukas häälteenamus’.[35; 36] Seega võiks lihtsustatult öelda, et üldkeeles viitab sõna *kaalukas* asjaolude tõsidusele ning *ülekaalukas* eeldab võrdlust millegagi või kellegagi. Kuivõrd tegemist on seadusandja loodud terminitega, siis ilmselt kahe omadussõna üldkeeleline analüüsimine ei anna soovitud tulemust ning tuleks aru saada, mis on olnud seaduse teksti looja mõte. Ka Riigikohus on märkinud, et määratlemata õigusmõistet tuleb sisustada eelkõige seadusandja juhiste ja eesmärkide abil, kuna määratlemata õigusmõiste on seadusandja loodud.[37] Tuleb tõdeda, et korrakaitseseaduse eelnõu menetlemise aegsed arutelud on selles küsimuses jäänud tagasihoidlikuks, ka korrakaitseseaduse eelnõu seletuskiri ei anna meile selgeid juhiseid.[38] Vähesel määral on teemat käsitlenud korrakaitseseaduse kommentaaride autorid.[39]

Erialakirjanduses on osutatud sellele, et avaliku huvi ja ülekaaluka avaliku huvi eristamine võib olla äärmiselt keeruline, kuna selleks puuduvad selged kriteeriumid.[40] Viimane suuremat kõlapinda leidnud arutelu just avaliku huvi *ülekaalukusega* seoses leidis aset 2018. aastal isikuandmete kaitse seaduse eelnõu menetlemise käigus.[41] Riigikogu täiskogu istungil toodi tookord välja mõte, et *ülekaaluka* põhitähendusena võiks näha seda, et kaalumisel on kahe poole huvid ning *ülekaalukas* tähendab selles kontekstis seda, et peale peab jääma huvi, mille puhul arvatakse, et see on suurem. Tsiteerides: „Siin ei ole mitte selline rida, et huvi puudub, natuke huvi, palju huvi, kaalukas huvi ja lõpuks ülekaalukas huvi. See on vihje sellele, et huvisid tuleb kaaluda /…/“.[42] Riigikohus on märkinud, et ülekaalukas avalik huvi ei tähenda huvi kuulumist mingisse eriliselt kaitstud huvide kataloogi. Avaliku huvi ülekaalukus tuleb kindlaks teha konkreetse juhu asjaolude põhjal.[43]

---

[34] Vt Eesti õigekeelsussõnaraamat 2025; Eesti Keele Instituudi Sõnaveeb, EKI ühendsõnastik 2026.
[35] Sealsamas.
[36] EKI terminibaas Esterm terminitele *kaalukas avalik huvi* ja *ülekaalukas avalik huvi* vasteid ei andnud.
[37] Riigikohtu 19.12.2019 otsuse nr 5-19-38/15 p 71; Riigikohtu 26.11.2007 otsuse nr 3-4-1-18-07 p 29; Riigikohtu 13.06.2005 otsuse nr 3-4-1-5-05 p 16.
[38] Vt nt Korrakaitseseaduse eelnõu (XI Riigikogu 49 SE) seletuskiri, lk 21 ja 98.
[39] Vt nt **M. Laaring.** KorS § 4 kommentaarid, p 6.4; **H. Kranich.** KorS § 26 kommentaarid, p 6; **C. Eljas.** KorS § 44 kommentaarid, p 4.2; **S. Kirsimägi.** KorS § 69 kommentaarid, p 2-3 ja 4.2. – Korrakaitseseadus. Kommenteeritud väljaanne. 2. täiend. tr. Toim. Ü. Vanaisak. Tallinn: Sisekaitseakadeemia, 2025.
[40] Vt nt **K. Pormeister.** Transparency in relation to the data subject in genetic research – an analysis on the example of Estonia. Doktoritöö. Tartu Ülikooli õigusteaduskond, lk 59; **K. Pormeister.** Uus isikuandmete kaitse seadus ja isikuandmed teaduses: kolm näidet probleemsest õigusloomest. – Juridica 2019, nr 4, lk 246; **U. Lõhmus.** Meedia suukorvistamisest. – Err.ee, 14.06.2018.
[41] Vt nt **M. Raudsaar.** Ootamatu hoop ajakirjandusele. – Postimees.ee, 05.06.2018; **M. Pomerants.** See, kes hindab, kas avalik huvi on ülekaalukas või mitte, on ajakirjanik ise. – Delfi.ee, 10.06.2018; **R. Lang.** Ei saa pidada debatti, kui teine pool ütleb, et krokodillid ei lenda. – Err.ee, 11.06.2018; **R. Kooli.** Ülekaalukas poliitiline huvi. – Err.ee, 11.06.2018; **M. Liis, E. Tikk**. Sõnaga" ülekaalukas" või mitte, tõlgendamisel tuleb ikka arvesse võtta Euroopa inimõiguste kohtu ja andmekaitseasutuste praktikat. – Delfi.ee, 13.06.2018; Ülekaalukas huvi sõna „ülekaalukas” kõrvaldamise vastu. – **Raplamaa Sõnumid,** 13.06.2018; **U. Lõhmus** (viide 40); **K. Taro.** Ajakirjandusvabadus ja eraelu kaitse. – Err.ee, 15.06.2018.
[42] **J. Adams.** Isikuandmete kaitse seaduse eelnõu (616 SE) teine lugemine. XIII Riigikogu täiskogu 06.06.2018 korralise istungi stenogramm.
[43] Riigikohtu 23.03.2016 otsuse nr 3-3-1-85-15 p 23.

Sellest vaatenurgast lähtuvalt kerkib põhjendatult küsimus, millisel moel tuleks siis sisustada *kaalukat avalikku huvi*. Selge vastuseta on ka küsimus, kas *kaaluka avaliku huvi* ja *ülekaaluka avaliku huvi* (või mõne teise seaduse näitel ka veel *olulise avaliku huvi* ja *piisava avaliku huvi*) eristamine on olnud piisava põhjalikkusega läbi mõeldud sõnastusotsustus ja terminivalikud süsteemsed ning kas selline eristamine on olnud tingimata vajalik.[44; 45] Kui aga peetakse silmas seda, et avalik huvi peab kaaluma üles konkreetse vastanduva huvi, siis ilmselt on seda mõtet võimalik seadustes ka selliselt sõnastada.[46]

[44] Siinkohal võiks arutleda ka selle üle, kas sõnade „kaalukas“ ja „oluline“ kasutamine avaliku huvi määratlemisel on kooskõlas trafaretsuse põhimõttega. Üldkeeles on omadussõnadel „kaalukas“ ja „oluline“ sarnane tähendus, mistõttu võib siinkohal tõusetuda küsimus, kas kaalukas avalik huvi ja oluline avalik huvi on seadustes samatähenduslikud või on seadusandja siiski teadlikult soovinud neile omistada erineva tähenduse.

[45] Vt ka **P. Nemvalts.** Haldussuutlikkus sõltub õigus(keele)selgusest. Õiguskeel, 2020, nr 4, lk 1: „Õiguskeele selguse, ühetähenduslikkuse ja täpsuse nõue pole küll midagi uut. /…/ Mitmeti mõistetavust lisab terminivaliku paigutine ebatäpsus ja süsteemitus, mis näib kajastavat nende terminitega tähistatavate mõistete ebapiisavat määratletust.“

[46] Vt nt KeÜS § 52 lg 1 p 9: Keskkonnaloa andja keeldub keskkonnaloa andmisest, kui: /…/ *avalik huvi* keskkonnahäiringu vältimiseks mitte anda taotletud luba *on kaalukam kui huvi taotletava keskkonnaloa andmiseks*; IKS § 49 p 2: Isikuandmeid võib edastada vahetult kolmandas riigis asuvale vastuvõtjale, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: /…/ *avalik huvi on kaalukam kui andmesubjekti õigused ja vabadused*.